

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **M. O. P.**, narozený dne X.
zajištěn v X.

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2022, č.j. KRPA-53215-32/ČJ-2022-000022-MIG

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze dne 5. 4. 2022 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „žalovaný“), jímž byla podle ust. § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena doba zajištění

žalobce za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 2. 2022, č.j. KRPA-53215-18/ČJ-2022-000022-MIG, o 90 dnů.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť účel zajištění nemůže být naplněn, z rozhodnutí plyne pouze tolik, že doba zajištění byla stanovena s přihlédnutím k nespecifikované předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění a trvajícimu řízení o odvolání proti správnímu vyhoštění; bylo porušeno ust. § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy.
3. Žalobce namítal, že žalovaný sice „přihlédl ke složitosti přípravy správního vyhoštění“, konkrétněji se však vyjádřil pouze ke lhůtě pro vydání rozhodnutí ve věci odvolání žalobce proti správnímu vyhoštění, v dané věci končila lhůta dle § 71 odst. 3 správního řádu dne 30. 3. 2022. Žalovaný však nevzal v úvahu, že správní orgán má především povinnost vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu (§ 71 odst. 1 správního řádu), a teprve pokud to není možné, musí rozhodnout do 30 dnů; žalovaný vůbec neuvedl, proč se domnívá, že správní orgán nebude schopen rozhodnout bez zbytečného odkladu, nadto připočítal též lhůtu dle § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu aniž by uvedl, proč by toto ustanovení mělo být aplikováno.
4. Žalovaný dále popsal úkony, které budou následovat po pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění k jeho realizaci, jejichž dobu odhadl na 30 dnů, podle žalobce však není jasné, jak k tomu došel, neboť chybí časový odhad jednotlivých úkonů. Z napadeného rozhodnutí vůbec nevyplývá, na jakém základě se žalovaný domnívá, že v průběhu běhu doby dojde k realizaci zajištění, odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č.j. 1 As 93/2011-79 a ze dne 2. 11. 2011 č.j. 1 As 119/2011-39. Z rozhodnutí pouze vyplývá, že momentálně nelze vyhoštění realizovat z důvodu absence pravomocného rozhodnutí a že je zároveň nutné zohlednit dobu potřebnou k realizaci správního vyhoštění s ohledem na nutné kroky – žalovaný však nijak nespecifikuje vliv těchto objektivních okolností na možnost realizace správního vyhoštění ve stanovené lhůtě.
5. Poukázal na to, že má dvojí občanství (Palestina a Kuba), narodil se a celý život žil v Palestině, na Kubu jezdil pouze na návštěvu rodiny, jeho vyhoštění na území Palestinské autonomní oblasti je zcela nemožné (není zde ani funkční letiště, spolupráce palestinských autorit na vyhoštění je zcela nereálná), nemožné je však i vyhoštění na Kubu, neboť žalobce sice vlastní kubánský pas, ten však propadá při pobytu občana mimo území Kuby delším než 2 roky, to je zcela jistě případ žalobce. Žalovaný se nezabýval ani tím, zda lze v teoretické rovině dle jeho zkušeností s jednáním s příslušnými kubánskými orgány vůbec usuzovat na to, zda bude možné vyhoštění v dané lhůtě realizovat. Žalovaný se rovněž vůbec nezabýval tím, kam bude žalobce vyhošťovat, k vyhoštění žalobce ani nepodniká potřebné kroky, jeho přístup je pasivní, hrozí, že žalobce bude zajištěn po dobu nepřiměřenou. Byl přesvědčen, že dle jeho informací je správní vyhoštění nerealizovatelné.
6. Žalobce dále odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) týkající se podmínek zbavení osobní svobody jednotlivce v souvislosti s probíhajícím vyhoštěním, konkrétně na rozhodnutí velkého senátu ve věci *S. proti Spojenému království*, stížnost č. 13229/03, bod 79, rozhodnutí velkého senátu ve věci *Ch. proti*

Spojenému království, stížnost č. 22414/93, bod 113, ve věci *M. a další proti Bulharsku*, stížnost č. 41416/08, ze kterých vyplývá, že i když je harmonogram konkrétních kroků činěných v řízení o správním vyhoštění na úvaze správního orgánu, musí být toto řízení vedeno s náležitou pečlivostí, aktivně a svědomitě, aby prodloužení zajištění bylo oprávněné. Z napadeného rozhodnutí však není seznatelné, jakými úvahami se žalovaný řídil v případě závěru o realizovatelnosti vyhoštění ve stanovené době, neuvedl ani žádné konkrétní případy z praxe, které by reálnost provedení potvrzovaly. Poukázal též na rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2009 č.j. 1 As 12/2009-61 a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011 č.j. 7 As 79/2010-150.

7. Měl za to, že vzhledem k pravděpodobné absenci reálného předpokladu pro vyhoštění žalobce a nedostatečnému podložení důkazy o reálnosti vyhoštění ze strany žalovaného, je zajištění nezákonné a nepodložené. Pokud by měl žalovaný dostatek důvodů k prodloužení zajištění žalobce, bylo by namíste prodloužit zajištění na kratší časový úsek a umožnit tak žalobci pravidelný soudní přezkum rozhodnutí žalovaného. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný k žalobě uvedl, že důvody dle ust. § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byly naplněny, prodloužení doby zajištění bylo ve věci realizace správního vyhoštění nezbytné, v odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou konkrétně popsány skutečnosti, které k jeho vydání vedly, žalovaný činil veškeré kroky směřující k realizaci správního vyhoštění, které dosud nebylo vydáno z důvodu objektivní překážky.
9. K žalobním námitkám sdělil, že v napadeném rozhodnutí jasně a konkrétně uvedl skutečnosti, které ho vedly k prodloužení zajištění o 90 dnů, shrnul předchozí průběh správního řízení, kdy dne 16. 2. 2022 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, žalobce podal včasné odvolání, které bylo žalovanému doručeno dne 1. 3. 2022, žalovaný toto odvolání postoupil dne 12. 3. 2022 na Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“). Měl za to, že postupoval v souladu s § 128 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť dokud nebylo pravomocně ukončeno řízení o správním vyhoštění (s vykonatelným rozhodnutím), nebyl žalovaný oprávněn správní vyhoštění realizovat, překážka bude prolomena, až odvolací orgán pravomocně rozhodne o odvolání, pak bude vyhoštění potenciálně možné.
10. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že musel při prodloužení doby zajištění přihlédnout k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů a všech potřebných náležitostí (ŘSCP jako příslušný orgán obstarává letenku nebo vyjednává průvoz přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit eskortu, komunikuje s přijímajícím státem; doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 dnů, a to zejména s ohledem na nynější situaci kolem pandemie Covid-19). Zároveň musí žalovaný vyčkat pravomocného rozhodnutí ve věci odvolání žalobce proti správnímu vyhoštění, které je nezbytné k jeho realizaci.
11. Z výše uvedeného nevyplývá, že by existovala překážka trvalejší povahy, která by bránila žalobce vyhostit, správní vyhoštění je potenciálně možné a nic mu nebrání, je evidentní, že minimálně repatriační lety na Kubu probíhají, žalobce při svém výsledku neuvedl, že by měl překážku, která by mu znemožňovala vycestovat z České republiky

a navrátit se do domovského státu, nebyly tedy shledány důvody pro vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců.

12. Shledal, že neoprávněný pobyt a nerespektování zákonných povinností ze strany cizinců je negativním jevem ohrožujícím zájem státu, aby se na území ČR zdržovali pouze cizinci, kteří dodržují podmínky pro vstup a pobyt cizinců. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 15. 2. 2022 byl hlídkou policie při provádění kontroly ve X. ztotožněn žalobce, u kterého bylo zjištěno, že nedisponuje vízem k pobytu na území ČR, následně byl policií zajištěn, dne 16. 2. 2022 s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, a to na základě skutečnosti, že na území ČR pobýval bez oprávnění k pobytu.
14. Žalobce při svém výslechu dne 16. 2. 2022 do protokolu uvedl, že má dvě státní příslušnosti, po otci je Palestinec a po matce Kubánec, v Palestině žil celý život, na Kubě byl jednou asi na půl roku na návštěvě za matkou. Uvedl, že z Palestiny vycestoval dne 20. 1. 2022 do Jordánska, popsal svou cestu do EU, kam vstoupil nelegálně, do ČR přicestoval dne 15. 2. 2022, jde zde poprvé, cílem jeho cesty bylo Německo, má tam rodinu a přátele, nemá žádné pobytové oprávnění, do schengenského prostoru vstoupil mimo oficiální hranice mezi Srbskem a Maďarskem někde v lese, svůj vstup tedy nemůže prokázat. V ČR nemá žádné vazby, pouze jí projížděl, chce jet do Německa. V Palestině má celou rodinu, ale je to tam pro něj nebezpečné, protože má tetování a je křesťan, je tam riziková politická, bezpečnostní a ekonomická situace. Na Kubě má babičku a sestřenici, jinak nikoho, neví, kde by tam žil, nic mu tam nehrozí, ale je tam špatná ekonomická situace. Pokud bude muset, vycestuje dobrovolně.
15. Dle závazného stanoviska ze dne 17. 2. 2022 ev. č. ZS53128 je vycestování žalobce do Kubánské republiky možné. Ve stanovisku správní orgán uvedl, že ČR neuznává Palestinu jako stát, který by mohl garantovat státní občanství konkrétním osobám. Správní orgán vyšel z toho, že žalobce je držitelem cestovního dokladu Kuby, pobýval tam půl roku, správní orgán neshledal, že by mu tam mohlo hrozit skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.
16. Dne 16. 2. 2022 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění č.j. KRPA-53215-16/ČJ-2022-000022-MIG, kterým bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění s dobou po kterou nelze umožnit vstup na území členských států EU na dobu 1 roku.
17. Podle rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2022, č.j. KRPA-53215-18/ČJ-2020-000022-MIG (dále též jako „rozhodnutí o zajištění“), byl žalobce na základě ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody za účelem správního vyhoštění, jelikož by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Lhůtu 30 dnů stanovil s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, včetně doby nutné k zabezpečení přepravních dokladů, popsal úkony, které je třeba provést, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 dnů. Překážku trvalejší povahy neshledal, vyšel ze

závažného stanoviska. Zabýval se i tím, zda je vycestování do Palestiny i na Kubu možné v době pandemie, ani v této rovině překážky neshledal.

18. Součástí spisu je odvolání žalobce proti rozhodnutí o správním vyhoštění podané dne 24. 2. 2022 a došlé žalovanému dne 1. 3. 2022. (viz podané odvolání a postoupení stanoviska k odvolání ze dne 12. 3. 2022 č.j. KRPA-53215-31/ČJ-2022-000022-MIG).
19. Dne 14. 3. 2022 vydal žalovaný napadené rozhodnutí. V odůvodnění k prodloužení doby zajištění pak žalovaný na str. 3 napadeného rozhodnutí konstatoval, že realizace správního vyhoštění dosud nebyla vykonána z důvodu objektivní překážky vyhoštění spočívající v neexistenci pravomocného vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění (viz § 128 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), neboť žalobce podal dne 24. 2. 2022 proti rozhodnutí o správním vyhoštění odvolání, o kterém dosud nebylo rozhodnuto; poté, co odvolací orgán o odvolání rozhodne, bude moci žalovaný zajistit veškeré náležitosti k realizaci správního vyhoštění a po vyřízení nezbytných prostředků k přepravě žalobce na Kubu bude vyhoštění realizováno. Na straně 5 a 6 se pak zabýval tím, proč bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění o 90 dnů, vyšel z toho, že žalobce podal dne 24. 2. 2022 včasné odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění prostřednictvím České pošty, které bylo dne 12. 3. 2022 postoupeno nadřízenému správnímu orgánu (ŘSCP), který je vázán lhůtou 30 dnů pro vydání rozhodnutí, příp. prodloužené o 30 dnů v případě splnění podmínek dle § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu. Dále poukázal na to, že překážka realizace správního vyhoštění bude prolomena teprve ve chvíli, kdy odvolací orgán pravomocně rozhodne o podaném odvolání – následně bude žalovaný moci zajistit veškeré náležitosti k realizaci správního vyhoštění a vyřídit prostředky k přepravě žalobce na Kubu. Přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy ŘSCP jako příslušný orgán dle § 163 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy Evropské unie, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčené státy, a komunikuje se státem o vzetí zpět cizince na Kubu, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 dnů, a to zejména s ohledem na nynější situaci ohledně celosvětové pandemie SARS Covid-19. Dále přihlédl k tomu, že žalobce ve správním řízení neuvedl, ani nebyly zjištěny žádné překážky, pro které by výkon vyhoštění nemohl být realizován, překážku trvalejší povahy tedy nezjistil, konstatoval, že repatriční lety na Kubu létají. Z uvedeného dovodil, že existuje reálný předpoklad, že v prodloužené době zajištění již bude moci být naplněn účel tohoto rozhodnutí a bude moci být realizováno správní vyhoštění žalobce na Kubu, tím bude ukončen jeho nelegální pobyt na území ČR a schengenského prostoru; dobu 90 dní tak považoval za přiměřenou.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jelikož účastníci řízení v zákonné pětidenní lhůtě po podání žaloby nenavrhli projednání věci při ústním jednání a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
21. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), a

vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

22. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *[p]olicie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*
23. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *[p]olicie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
24. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *[d]oba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
25. V první žalobní námitce žalobce namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně neodůvodnil lhůtu, ve které bude rozhodnuto o odvolání ve věci správního vyhoštění žalobce.
26. Soud při posouzení této námitky vyšel zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 8. 6. 2017 č.j. 10 Azs 101/2017-28. NSS se zde zabýval otázkou, zda žalovaný mohl cizinci prodloužit dobu zajištění v situaci, kdy údajně nebylo postaveno najisto, že do konce maximální doby zajištění bude pravomocně rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, přičemž cizinec proti rozhodnutí o správním vyhoštění podal odvolání, a dále plánoval podat správní žalobu. NSS v této souvislosti uvedl: *„Lhůty do rozhodování o správním vyhoštění mj. promítají zásadu rychlosti řízení (§ 6 správního řádu). Jde o lhůty maximální, v nichž je třeba učinit úkon, resp. vydat rozhodnutí. Jak na jedné straně cizinec, tak správní orgány a soudy na straně druhé, mohou jednotlivé úkony, resp. rozhodování o věci, činit ve lhůtách kratších. Podání opravných prostředků v řízení o správním vyhoštění, resp. příslib jejich uplatnění, tedy nemůže sám o sobě vylučovat jakékoliv zajištění cizince za účelem správního vyhoštění. Pokud vzhledem ke zbývajícím porci dnů z maximální možné doby zajištění zbývá alespoň taková část, že vyhoštění cizince bude v této době i přes uplatnění opravných prostředků alespoň potenciálně možné, nelze na zajištění cizince rezignovat. Naopak, je třeba usilovat o urychlení průběhu řízení o opravných prostředcích podaných proti rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. Za tímto účelem policie může např. urgovat odpovědné orgány, aby o odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění rozhodly neprodleně, nebo též v rámci vyjádření k podané žalobě požádat soud o projednání věci mimo pořadí dle § 56 odst. 1 s. ř. s. V době vydání nyní přezkoumávaného rozhodnutí žalovaná tudíž nemohla dospět k závěru, že účel*

zajištění bude „zmařen“ prostým uplatněním opravných prostředků proti rozhodnutí o správním vyhoštění.“ A dále z tohoto rozsudku vyplývá následující právní věta: „Policie nemusí v každém jednotlivém případě zvažovat – zejména zbývá-li do konce maximální doby zajištění cizince ve smyslu § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, více týdnů nebo měsíců – zda rozhodnutí o správním vyhoštění tohoto cizince bude do konce této doby vykonatelné, tedy zda bude cizince možné z ČR vyhostit, a podaří se tak dosáhnout účelu zajištění. Tuto povinnost naopak Policie má, je-li s ohledem na skutkové okolnosti případu dán důvodný předpoklad, že příslušné správní orgány, resp. soud, nestihnou o opravných prostředcích proti rozhodnutí o správním vyhoštění včas rozhodnout.“ Na to navázal NSS v rozsudku ze dne 20. 2. 2019 3 Azs 73/2018-27, 20. 2. 2019, kde uvedl: „Zákonnost zajištění totiž nelze odvíjet od hypotetických úkonů, které stěžovatel teprve v budoucnu plánuje učinit.“

27. V posuzovaném případě byla osobní svoboda žalobce omezena od 15. 2. 2022, rozhodnutí o zajištění i rozhodnutí o správním vyhoštění vydáno téhož dne 16. 2. 2022, žalobce podal proti rozhodnutí o správním vyhoštění odvolání dne 24. 2. 2022, odvolání bylo doručeno žalovanému dne 1. 3. 2022, toto odvolání bylo žalovaným postoupeno dne 12. 3. 2022 na Ředitelství služby cizinecké policie, napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 14. 3. 2022. V době vydání napadeného rozhodnutí tak byl žalobce zajištěn 28 dní, do konce 180 denní maximální lhůty tedy zbývalo 152 dnů.
28. Soud shledal, že žalovaný nijak nepochybil, pokud rozhodl o prodloužení zajištění v situaci, kdy rozhodnutí o správním vyhoštění nebylo dosud vykonatelné z důvodu odvolání žalobce, ze shora uvedeného rozsudku NSS č.j. 10 Azs 101/2017-28 totiž plyne, že tato okolnost prodloužení zajištění nebrání. Zároveň žalovaný ani nepochybil, pokud při úvahách o prodloužení zajištění žalobce vycházel z maximálních lhůt, ve kterých je správní orgán povinen o odvolání proti správnímu vyhoštění rozhodnout, tedy když zvažil nutnost rozhodnutí o odvolání ve lhůtě 30 dnů (tj. do 30. 3. 2022) a přihlédl k možnému prodloužení této lhůty ve smyslu § 71 odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců o dalších 30 dnů, která by tak uplynula dne 30. 4. 2022, přičemž obě lhůty spadaly do rámce prodloužení zajištění o 90 dnů (tj. do 14. 6. 2022) a do celkové maximální doby zajištění 180 dnů. Taková úvaha totiž zcela koresponduje se shora popsanou povinností žalovaného vyhodnotit, zda vyhoštění cizince bude v prodloužené době zajištění i přes uplatnění opravných prostředků alespoň potenciálně možné – v kladném případě je zajištění cizince nadále zákonné. Oproti tomu však žalovaný při takové úvaze nemusí nijak zkoumat a odůvodňovat, zda odvolací orgán ve věci správního vyhoštění (tj. odlišný správní orgán než žalovaný) rozhodne ve věci dříve, než uplyne daná maximální lhůta 30 dnů (příp. prodloužená o 30 dnů), tedy rozhodne „bez zbytečného odkladu“, neboť je to již zcela nad rámec a smysl jeho povinnosti při prodloužení zajištění zvážit, zda účel zajištění bude v dané době naplněn. Daná námitka tak není důvodná.
29. Pro úplnost je třeba uvést, že Nejvyšší správní soud posuzoval i situace, kdy do konce maximální možné doby zajištění cizince zbývalo pouze 50 dní (rozsudek ze dne 20. 2. 2019, č. j. 3 Azs 73/2018 - 27) či dokonce 30 dní (rozsudek ze dne 21. 2. 2019, č. j. 1 Azs 272/2018 - 27), a ani v těchto případech neshledal, že by bylo zajištění bez dalšího vyloučeno z důvodu nerealizovatelnosti jeho účelu.
30. Nelze souhlasit ani s žalobní námitkou, dle které se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nezabýval tím, kam bude žalobce vyhošťovat a neodůvodnil, na jakém

základě se domnívá, že bude vyhoštění možné v dané lhůtě realizovat. Soud nejprve shrne příslušnou judikaturu, ze které při posouzení této námitky vycházel.

31. Z konstantní judikatury NSS vyplývá, že správní orgán (žalovaný) je povinen při rozhodování o prodloužení zajištění *„důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly“* (rozsudek NSS ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011 - 39). Při odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je pak nutno uvést, *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu)“* (rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 - 79, rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2020, č. j. 4 Azs 340/2018 - 28). Z rozsudku č. j. 1 As 93/2011 - 79 se dále podává, že je tu *„potřeba řádného odůvodnění doby zajištění nebo jeho prodloužení podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců tím spíše, že její stanovení je ovládáno správním uvážením, při jehož výkonu se bere v úvahu zejména předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění, ale také další meze vlastní pro výkon veřejné správy v právním státě jako zákaz libovůle, zákaz diskriminace, příkaz zachovávat lidskou důstojnost, princip proporcionality, rovnosti a další.“* (obdobně viz též rozsudek ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014 - 20). Soud v takových případech přezkoumává, zda správní orgán meze správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze (§ 78 odst. 1 věta druhá s.ř.s.).
32. Podmínka tzv. reálného předpokladu dosažení účelu zajištění není výslovně zakotvena v zákoně o pobytu cizinců, vyplývá však z čl. 15 odst. 4 návratové směrnice. Tímto ustanovením směrnice podtrhuje význam zákazu svévolného zbavení či omezení svobody [viz čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie, či čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod]. Aby byl zásah do osobní svobody cizince přípustný, musí mimo jiné sledovat vymezený účel. Správní orgán je proto při rozhodování o zajištění cizince povinen předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Pokud je odpověď záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Z toho též vyplývá, že správní orgán musí v rozhodnutí o prodloužení zajištění uvést, z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat, a dále též přihlídnout ke skutečnostem, které vyšly najevo v průběhu činnosti směřující k vyhoštění cizince a které by mohly zakládat důvodnou obavu, že účelu zajištění nebude možné dosáhnout.
33. V rozsudku ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015 - 40, pak NSS uvedl, že *„lhůty pro zajištění stanoví směrnice 2008/115 v čl. 15 jako maximální a samozřejmě je žádoucí, aby byly co nejkratší, zároveň však musí být vzhledem ke svému účelu i reálné. To ovšem neznamená, že by nemohlo dojít k jejich úplnému vyčerpání. Zákonnost takového vyčerpání bude dána tehdy, jak uvedl Soudní dvůr ve věci Kadzoev, pokud budou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění a dokud je to nezbytné pro zajištění úspěšného vyhoštění“ (bod 64).*
34. Předně je třeba konstatovat, že součástí správního spisu je závazné stanovisko ev. č. ZS53128, ze kterého plyne, že vyhoštění žalobce do Palestiny není možné, přičemž ve

stanovisku tedy byla posuzována pouze možnost vycestování žalobce do Kubánské republiky jako země jeho státní příslušnosti (kdy vycestování bylo shledáno jako možné). Dále je jeho součástí rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 16. 2. 2022, dle kterého bude v souladu se závazným stanoviskem správní vyhoštění žalobce realizováno na Kubu. Tyto podklady tedy primárně hodnotily otázku, do kterého státu bude žalobce vyhoštěn, a poskytly k tomu zcela jasné stanovisko. Napadené rozhodnutí pak z těchto podkladů a z tohoto závěru vycházelo, když se zabývalo kroky potřebnými k realizaci správního vyhoštění do Kubánské republiky. Žalovaný nijak nepochybil, pokud se v napadeném rozhodnutí přímo věcně nezabýval tím, kam bude žalobce vyhoštěn, neboť to není předmětem řízení o zajištění a tato otázka byla vyřešena v řízení o správním vyhoštění, ze kterého žalovaný vycházel.

35. Soud dále shledal, že napadené rozhodnutí splňuje judikatorní požadavky uvedené v bodech 31 -33 výše ohledně odůvodnění realizovatelnosti správního vyhoštění, když žalovaný poukázal v první řadě na to, že činění kroků nezbytných k realizaci správního vyhoštění je podmíněno vydáním pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění, přičemž se zabýval lhůtami stanovenými k vydání rozhodnutí o odvolání (k tomu viz bod 28 výše). Dále žalovaný hodnotil předpokládanou složitost přípravy výkonu správního vyhoštění, kdy vyšel z toho, že žalobce disponuje kubánským cestovním dokladem, a uvedl konkrétní kroky, které bude třeba k realizaci správního vyhoštění na Kubu učinit (tj. obstarání letenky příp. vyjednání průvozu přes jiné státy Evropské unie, kdy je též nutné zajištění eskorty, komunikace s přijímajícím státem o vzetí zpět cizince), jejichž trvání odhadl na 30 dnů. Je evidentní, že žalovaný při stanovení odhadu této doby vyšel ze své praxe, při určení tohoto odhadu vzal rovněž v úvahu okolnost existence celosvětové pandemie Covid-19, kdy však dle jeho zjištění repatriční lety na Kubu jsou realizovány. Soud přitom považuje za dostačující, pokud žalovaný dobu těchto úkonů odhadl v jejich celku na 30 dnů, když hlavním z těchto úkonů byla komunikace s přijímajícím státem, přičemž samotné obstarání letenky (příp. obstarání průvozu) je již úkonem k tomu vedlejším a provázaným, tyto úkony v podstatě tvoří jeden celek. Není přitom ani nezbytné, aby žalovaný kazuisticky uváděl konkrétní případy, ze kterých svůj časový odhad dovozuje, postačuje, že se jedná o odhad kvalifikovaný. Žalovaný přitom vyšel též z výpovědi žalobce, který neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by naznačovaly, že by správní vyhoštění do Kubánské republiky nebylo lze realizovat, a žalovaný ani sám ve správním řízení takové skutečnosti nezjistil. Z toho dovodil, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění v dané době prodlouženého zajištění, soud v tomto postupu žalovaného neshledal pochybení a jeho zdůvodnění považuje za dostatečné, překročení mezi správního uvážení neshledal.
36. K tomu je třeba doplnit, že smyslem rozhodnutí o zajištění není konečné posouzení otázky, zda má být cizinci uloženo správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro jeho pozdější realizaci. Správní orgán je povinen předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda vyhoštění bude alespoň potenciálně možné, jsou-li mu překážky vycestování v době rozhodování o zajištění cizince známy nebo vyšly-li najevo. V řízení o zajištění cizince proto není nutné postavit najisto, že vyhoštění cizince bude skutečně realizováno, postačí závěr o jeho možnosti. Tyto závěry se vztahují také na řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2016, č. j. 4 Azs 18/2016 – 43, či rozsudek ze dne

31. 10. 2016, č. j. 8 Azs 46/2016 – 24). Žalovaný přitom tyto požadavky v napadeném rozhodnutí naplnil.
37. Žalobce v žalobě též namítal, že kubánský pas propadá, pokud se občan nachází mimo území Kuby více než dva roky, což dle jeho názoru bude zcela jistě případ žalobce. K tomu soud uvádí, že žalobce ve správním řízení žádné takové tvrzení neuvedl (obával se pouze špatné ekonomické situace na Kubě), nic podobného nevyplývá ani ze závazného stanoviska, kde se správní orgán na podkladě aktuálních zpráv zabýval situací v zemi původu, zjišťoval, zda žalobci může hrozit skutečné nebezpečí ve smyslu §179 zákona o pobytu cizinců, a kde shledal, že vycestování žalobce do Kubánské republiky je možné. Nejedná se tudíž o okolnost, o které by bylo možné říci, že jí měl žalovaný vzít z hlediska realizovatelnosti správního vyhoštění v úvahu. Dané žalobní tvrzení je pouhou spekulací a je formulováno zcela hypoteticky, když vůbec není uvedeno, odkud žalobce tyto poznatky čerpá a ani nevyjadřuje jistotu, že tato situace skutečně nastala v případě žalobce. Žalobce pak ani tuto svou námitku ničím nedoložil. Ze všech těchto důvodů tedy danou námitku nelze považovat za opodstatněnou.
38. Žalovanému nelze ani vytýkat, že do doby vydání pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění nezahájil reálné kroky k tomu, aby samotné správní vyhoštění mohlo být uskutečněno, neboť z povahy věci to bez vykonatelného rozhodnutí ani není možné. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí popsal, jaké konkrétní kroky bude nezbytné v návaznosti na vydání pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění učinit a kvalifikovaně odhadl, kolik času si tyto kroky vyžádají. Na základě toho dospěl k závěru, že realizace vyhoštění je ve stanovené době zajištění potenciálně možná, čímž své povinnosti dostál.
39. S ohledem na výše uvedené závěry soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
40. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. dubna 2022

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně